15

දේශීය බුද්ධිමතුන් පරපුරක් බිහිනොවූයේ ඇයි?

ආචාර්ය වෛද්‍ය ගුණදාස අමරසේකර

මේ විශ්වවිද්‍යාලය විසින් තුන් හතර වසක් ශාස්ත්‍රය ප්‍රදානය කර මෙවන් විද්වතුන් පිරිසක් රට තුළට මුදා හරිනු ලබන මේ මොහොත ජාතික වැදගත්කමකින් යුතු අවස්ථාවක් ලෙසයි ම විසින් සලකනු ලබන්නේ. මේ අවස්ථාවේ මෙහි පැමිණ ඔබ අමතන ලෙස මහාචාර්ය තිස්ස කාරියවසම් මහතා මගෙන් ඉල්ලා සිටි අවස්ථාවේ මා එය සතුටින් පිළිගත්තේ මා ඒ මතයේ දැඩි ව එල්බ ගෙන ඇති බැවිනුයි. මේ අරහයා ඔබ ද මා සමඟ එකඟවනු ඇතැයි මා හිතනවා. අද ඔබ මෙහි දී උපාධිය ලබාගෙන පිටව යැමේ උපනිශ්‍රය ආසන්න ම අරමුණ ඒ උපාධියට සරිලන රැකියාවක් ලබාගැනීම වෙන්න පුළුවන්. එහෙත් ඒ ආත්මාර්ථකාමී අරමුණු ඉක්මවා සිටින උදාර වැදගත් පරමාර්ථයක් මේ සිද්ධිදාමය සමඟ බැඳී ඇති බව ඔබ කිසිවකු විසින් නොපිළිගන්නවා ඇතැයි මා හිතන්නේ නැහැ. ඔබට මෙසේ උගන්වා උපාධියක් ප්‍රදානය කර පිටකර හැරීම මඟින් මේ රටේ ජනතාව ඔබ වසන සමාජය, අපේක්ෂා කරන උදාර පරමාර්ථයක් ඇති බව එයට රහසක් විය නොහැකියි. අපේ ජනතාව, අපේ සමාජය ඔබගෙන් උදාර මෙහෙයක් සේවයක් අපේක්ෂා කරනවා. ඔබ ඔවුන් අතරට පැමිණ ඔබ මෙහිදී ප්‍රගුණ කළ ශාස්ත්‍රය, ඥානය, ප්‍රඥාව ඇසුරෙන් ඒ සමාජයේ බුද්ධිමය චින්තන ක්ෂේත්‍රය පොහොසත් කර පුළුල් කර ඔවුන්ගේ නුවණ නඟා ලනු ඇතිය යන්න ඒ සමාජය විසින් ඔබගෙන් අපේක්ෂා කරනු ලබන කාර්යයයි. ඔවුන් සමඟ සංවාදයක යෙදී ඒ සමාජය යහ මඟ වෙත යොමු කරනු ඇතිය යන්න ඔවුන් තුළ ඇති බලාපොරොත්තු වයි.

මෙන්න මේ හේතුව නිසයි මේ අවස්ථාව ඔබ එකිනෙකාගේ පටු පරමාර්ථ ඉක්මවා සිටින ජාතික වැදගත් කමකින් යුතු අවස්ථාවක් ලෙස ම විසින් සලකනු ලබන්නේ.

මේ කටයුත්ත මේ විශ්වවිද්‍යාල විසින්ම මෙසේ වසර ගණනාවක් මුලුල්ලෙහි ඉටුකරන ලද බව ඔබ දන්නවා ඇත. ඇත්ත වශයෙන් මෙය අපගේ විශ්වවිද්‍යාල විසින් අඩසියවසකට වැඩි කාලයක් තුළ වසරක් පාසා නොපිරිහෙළා ඉටුකරන ලද කටයුත්තක්. මීට පනස් වසරකට පමණ පෙර මාගේ වැඩිමහල් සොහොයුරා මෙවැනි උපාධි ප්‍රදානෝත්වයකට සහභාගි වූ අවස්ථාව මේ වේලෙහි සිහිපත් වෙනවා. ඒ අවදියේ මේ රටේ තිබුනේ එක විශ්වවිද්‍යාලයයි. කොළඹ වූ ඒ විශ්වවිද්‍යාලයෙන් එදා පිටවී ගියේ සියයකට අඩු සංඛ්‍යාවකුයි. කිං ජෝර්ජ් ශාලාවේ පවත්වන ඒ උත්සවයේදී උපාධි ප්‍රදානය කරන ලද්දේ අග්‍රාණ්ඩුකාරයා විසිනුයි. එතෙක් මෙතෙක් අපි මේ කටයුත්ත මේ රටේ ඇති මුළු මහත් විශ්වවිද්‍යාලය පද්ධතිය මඟින් වසරක් පාසා නොවරදවා සිදු කරගෙන යනවා. මෙසේ ලෝගු පැළඳ, කුඩ සේසත් සහිතව පෙරහරේ ගොස් මෙවන් දේශන පවත්වා කරනු ලබන මේ කටයුත්ත දැන් වසරක් පාසා සෑම විශ්වවිද්‍යාලයක් විසින් කරනු ලබන යාතුකර්මයක් බවට පත් වී ඇතැයි කීවොත් එය අතිශයෝක්තියක් නොවෙයි.

අවුරුදු පනහකට වැඩි කාලයක් තුළ අප විසින් අවිඥානිකව මෙන්, නිෂ්පාදන භාණ්ඩයක් කම්හලකින් පිට කරන්නාක් මෙන් කරගෙන යන ලද මේ කටයුත්ත කෙතරම් දුරට අර්ථාන්විත කාර්යයක් බවට පත් වී ඇත්ද, කොතරම් දුරට අපගේ සමාජය බලාපොරොත්තු වූ අපේක්ෂා ඉටුකර ඇද්ද යන්න සැකෙවින් සලකා බැලීමයි මා මේ දේශනයෙන් අදහස් කරන්නේ. එවන් පිරික්සීමක

එවන් සිංහාවලෝකනයක යෙදීමට සුදුසු කාලය මින් පෙර කිසිදු අවස්ථාවකට වඩා අද එළඹී ඇති බවයි මගේ වැටහීම.

අප නිදහස ලබා පනස් වසරක් පිරීමේ අවස්ථාව අප විසින් ඉමහත් උත්සවශ්‍රීයෙන් සමරන ලද්දේ ගිය අවුරුද්දේ බව ඔබ කාටත් මතක ඇති. ඒ අවස්ථාව මට නම් හැඟී ගියේ උත්සවාකාරයෙන් සැමරිය යුතු අවස්ථාවක් ලෙස නොව අඬා වැලපී සිහිකටයුතු අවස්ථාවක් ලෙසයි. නිදහස ලබා පනස් වසරකට පසු අප තරම් පරිහානියේ ප්‍රපාතයට ගිය වෙන රටක් මේ අග්නිදිග ආසියාකරයේ ඇති ද යන්න මට නම් සැක සහිතයි. පනස් වසරක් ඒ ප්‍රපාතය ඔස්සේ අප කළ ගමනේ අන්තිම අවධිය වෙත අප දැන් තල්ලු වී ඇති බවයි මගේ වැටහීම, මගේ මේ නිගමනය ඔබ කිසිවකු විසින් අභියෝගයට ලක් කරනු ඇතැයි මා හිතන්නේ නැහැ. ඔබ අයත් වන පරපුරට මෙය එතරම් පැහැදිලි නොවන්නට පුළුවන්. එහෙත් හැත්තෑවියට පා තබන අපට නම් ඒ පසුගිය පනස් වසර කෙබඳු ආකාර ශෝචනීය, සුන් වූ බලාපොරොත්තුවලින් යුතු අභාග්‍ය සම්පන්න කාල පරිච්ඡේදයක් වීද යන්න දැන් සක්සුදක් සේ පැහැදිලියි. පනස් වසරකට පෙර හද්‍ර යෞවන වියේ පසුවෙමින් උන් අප එදා අනාගතය වෙත පා තැබුවේ කෙතරම් අපේක්ෂා සහගතවද? මේ රටේ සමාජයේ අනාගතය පිළිබඳ කෙතරම් සුන්දර සිහිනවලින් යුතුවද? මේ රට බුද්ධිමතුන් විසින් මෙහෙයවනු ලබන, සමානාත්මතාවෙන් යුතු මානවහිතවාදී උත්තර සමාජයක් බවට පත්වනු ඇතිය යන අභිලාෂයයි අපගේ සිත් සතන් තුළ වූයේ. නිදහස ලබා දස වසරකට පසු, 1956 පෙරළියෙන් තුන් වසරකට පසු ම විසින් එකල පැවති ''සංස්කෘති'' සඟරාවට ලියන ලද ලිපියක් මෙවේලෙහි මට සිහිපත් වෙනවා. එය ඔබගේ ඇතැමෙකු විසින් කියවා තිබෙන්නට පුළුවන්. ඒ ලිපියෙහි මාතෘකාව වුයේ 'මේ රටේ අනාගතය බාරගනු ලබන්නේ උගත් ගැමි තරුණයන් විසිනි' යන්නයි. එවැන්නක් ලිවීමට එවේලෙහි මා පොළඹවන ලද්දේ මා හද තුළ එවේලෙහි වූ ඒ ප්‍රාර්ථනාවල උණුසුමයි. එහෙත් අද ඒවා සිහිනෙන් ගෑ සුවඳක් සේ බොරවී ඇති බව කිවමනා නොවෙයි. ඒ වෙනුවට අද සිදු වී ඇත්තේ අප තුන් හිතකින්වත් සිතූ පැතූ දෙයක් නොවෙයි. මේ රට අද මුහුණ දෙන මේ ශෝචනීය ඉරණම අප වෙත එළඹෙනු ඇතැයි අප තුන් හිතකින්වත් හිතුවාද?

පසුගිය පනස් වසර තුළ මෙරට සමාජය කෙතරම් පරිහානියකට පත්ව ඇද්ද යන්න ගැන නිදර්ශන උදාහරණ සැපයීම ඔබ වැනි උගත් පිරිසකට අවශ්‍ය යයි මා හිතන්නේ නැහැ. අපේ රටේ ඕනෑම ක්ෂේත්‍රයක් ගෙන බැලුවොත් මේ ඛේදවාචකයේ තරම ඔබට දැක බලා ගත හැකියි. රටක ප්‍රධානම ක්ෂේත්‍රය වන අපේ දේශපාලන ක්ෂේත්‍රය කෙබඳුද? පසුගිය පනස්වසර තුළ දේශපාලනය වශයෙන් අපගේ දේශපාලකයන් කර ඇත්තේ විජාතිකයා අප මත පටවා ගිය වෙස්ට්මිනිස්ටර් පාර්ලිමේන්තුවාදය, පක්ෂ දේශපාලනය, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය අපටම වින කරන භයානක විහිළුවක් බවට පත් කිරීම නොවේද? අප විසින් ඒ සංස්ථා දීන අනුකරණය මඟින් යොදා ගෙන ඇත්තේ සිය දිවි තුරන් කර ගැනීම පිණිස නොවේද? ඒවා මඟින් අප කර ඇත්තේ මේ රටේ ප්‍රධාන ජාතිය වන සිංහලයාගේ මළගම ළඟාකර දීම නොවේද? පනස් වසරකට පසු අපගේ සභ්‍යත්වය සංස්කෘතිය ගැන අපට කීමට ඇත්තේ කුමක්ද? පෙර දින ථේරවාදී බුදුදහම රැකගත් රට ලෙස ලොව පතළ වී සිටි අපගේ රට දැන් බටහිර ලොව තුළ ප්‍රසිද්ධව ඇත්තේ සමලිංගික සම්බන්ධතා සඳහා ලෙහෙසියෙන් ම සහකාරයන් ලබාගත හැකි රට ලෙසයි. සියදිවි නසා ගැනීම අතින් බීමත්කම අතින් අද අප ලෝකයේ ප්‍රමුඛ ස්ථානය දිනාගෙන ඇති බව නොදන්නා කරුණක් විය. අපේ ආර්ථික ක්ෂේත්‍රය කෙබඳුද? නිදහස ලබාගන්නා විට ලී කුවාන් යු කියා සිටියේ සිය රටවන සිංගප්පූරුව ලංකාවේ තත්ත්වයට ගෙන ඒම සිය අභිලාෂය බවයි. 1992 එක්සත් ජාතීන්ගේ කෘෂිකර්ම සංවර්ධන ජාත්‍යන්තර අරමුදල විසින් පවත්වන ලද සමීක්ෂණයක් අනුව පසුගිය විසිවසර තුළ ශීඝ්‍රයෙන් දිළිඳු බවට පත් වූ රටවල් 144 අතරින් අප ලබා ඇත්තේ පළමුවෙනි තැනයි. ලෝකයේ බර අඩුම දරුවන් උපදින

රටවල් 7 අතරින් අපේ රට එකක්. මේ රටේ අවුරුදු පහට පහළ දරුවන්ගෙන් සියයට පනහක් මන්ද පෝෂණයෙන් පෙළෙන්නන්. රටේ ඇති විරැකියා තත්ත්වය සියයට විස්සකට වැඩියි. ආදායම් විෂමතාව අතින් අප දෙවැනි වන්නේ බ්‍රසීලයට පමණයි. ඉහළට ආදායම් ලබන සියයට දහය (10%) ජාතික ආදායමක් සියයට හතළිස් නමයක් (49%) ගිල ගන්නා අතර අඩුම ආදායම් ලබන සියයට හතළිහට (40%) හිමි වී ඇත්තේ ජාතික ධනයෙන් සියයට හතක් (7%) පමණයි. අපේ ආර්ථික තත්ත්වය එබඳුයි. අපගේ සාහිත්‍ය කලා ශිල්පවල තත්ත්වය කෙබඳු ද? පනස් වසරකට පෙර පන්දහසක් විකුණාගත හැකි වූ හොඳ හරවත් නවකථාවකින් අද විකුණා ගත හැක්කේ දාහක් පමණයි. මේ අතර කාලය තුළ අපගේ ජනගහනය සියයට සීයකින් වැඩිවන්නට ඇති. අපගේ චිත්‍රපටිවලින් අද කියන්නේ 'රාගයේ උණුසුම' ගැනයි. නවකථාවලින් අපේ සංස්කෘතියේ උත්තරීතර සංකල්පයක් වන බෝධිසත්ත්වයා, නිරූපණය කරනු ලබන්නේ සත වෙත පතල මහා කරුණාචිත්තය නිසා අනුන්ගේ ගෑනුන් 'බඩ දරුවන් කරන්නකු' ලෙසයි. අපේ සාහිත්‍ය කලා ක්ෂේත්‍රය දැන 'විදූෂකයන්ගේ විනෝද සමයක්' වී ඇතැයි කිසිවකු කියනු මා ළඟදී ඇසුවා. එය සම්පූර්ණ ඇත්තක්.

නිදහසින් පනස් වසරකට පසු අප එළඹ ඇති තත්ත්වය මෙයයි. මෙවැන්නකට හේතුව කුමක්ද? මෙවැන්නකට වගකිව යුත්තේ කවුරුන්ද? අපට ඇඟිල්ල දික් කළ හැක්කේ කවුරුන් වෙතද?

මෙහිදී එක් ප්‍රකාශයක් නිර්භයව කිරීමට මම සූදානම්.

මේ රට අද මුහුණ දෙන මේ තත්ත්වයට වගකිවයුත්තේ අන් කිසිවකු නොව ඔබගේ පරපුරයි. පසුගිය පනස් වසර තුළ මේ විශ්වවිද්‍යාල ද්වාර වෙතින් පිට වී ගිය ඔබගේ පරපුර සිය කාර්යභාරය නිසි ලෙස ඉටුකරන ලද්දේ නම් ස්වධර්මය ඉෂ්ට කරන ලද්දේ නම් මෙවැනි අභාග්‍ය සම්පන්න තත්ත්වයකට මේ රට අපගේ සමාජය පත් නොවෙනු ඇතිය යන්න මගේ අවංක විශ්වාසයයි. මේ දොරටුවලින් පිට වී ගිය ඔබ, උපන් සමාජය වෙත ගොස් ඒ ජනතාව සමඟ බුද්ධිමය සංවාදයක දේශපාලන සංවාදයක යෙදුනේ නම් එවැනි සංවාදයක් මඟින් ඒ ජනතාව තමන්ගේ අදහස් උදහස්වලට නම්මවා ගත්තේ නම්, ඒ ජනතාවගේ නුවණ ඔබ විසින් පාදන ලද්දේ නම් මෙවැනි ඉරණමකට මේ රට ගොදුරු නොවෙනු ඒකාන්තයි. මෙහිදී මා දේශපාලන සංවාදය යනුවෙන් හැඳින්වූයේ මේ රට තුළ පසුගිය පනස්වසර තුළ පැවති ජුගුප්සාජනක පක්ෂ දේශපාලනය නොවෙයි. 'මිනිසා දේශපාලන සත්ත්වයෙකි' යන ඇරිස්ටෝටල්ගේ නිගමනය අනුවයි, මෙහිදී ඒ වහර ම විසින් යොදා ගනු ලබන්නේ.

පනස් වසරකට පසු තවමත් ඔබගේ පරපුර මේ කටයුත්ත, ඔබගෙන් මෙරට ජනතාව අපේක්ෂා කළ ඒ කාර්යභාරය, ඔබ සතු ස්වධර්මය ඉටුකර නොමැති බව ඔබ විසින් දැන්වත් පිළිගත යුතුයි. ඒ අමිහිරි සත්‍යය ඔබ විසින් පිළිගත යුතුයි.

ඔබට ඒ කාර්යය ඉටුකර ගත නොහැකි වූයේ කුමක් නිසාද? ස්වධර්මය ඉෂ්ට නොකිරීමෙන් ඔබ වළකා සිටියේ කුමක්ද?

ඊළඟ සුළු කාලය තුළ ඒ අරභයා අදහස් කීපයක් ඔබ හමුවේ තැබීමටයි මා බලාපොරොත්තු වන්නේ.

මේ කටයුත්ත - මෙරට ජනතාව සමඟ සංවාදයක යෙදී ඔවුන් ඔබ වෙත නම්මා ගැනීමේ කාර්ය ඉෂ්ට නොවීමට ප්‍රධාන හේතුවක් වශයෙන් මා දකින්නේ ඔබ 'පිටමං කළ' පිරිසක් බවට පත්වීම යයි

මා හිතනවා. මෙරට පසුගිය පනස් වසර තුළ බලපැවැත්වූ පාලක ආධිපත්‍යය විසින් ඔබ 'බුද්ධිමතුන්' වශයෙන් පිට මං කළ බව ඇත්තක්. ඔවුන් ඔබ පරිහරණය කළේ බුද්ධිමතුන් ලෙස නොව සිය ආධිපත්‍යය රැක ගැනීමට අවශ්‍ය සේවක පිරිසක් ලෙසයි. එදා විජාතික පාලකයන් විශ්වවිද්‍යාලයෙන් පිටවන උගතුන් යොදාගත් ආකාරයටමයි නිදහසින් පසු පහළ වූ අපගේ පාලකයන්ද ඔබ යොදවා ගත්තේ. විජාතික පාලකයා ස්ථාපිත කළ සමාජ ඇගයීම් පද්ධතියමයි අපගේ පාලකයන්ද ඉදිරියට ගෙන ගියේ. ඔබේ පරපුර ද ඒ පිටමං කිරීම ඒ ලෙස ඔබ යොදවා ගැනීම ඉවසා සිටියේ ඉමහත් තෘප්තියකින් බවයි මගේ නිගමනය. ඔබගේ දෙමාපියන්ට පුරුදු කරන ලද ඒ සමාජ ඇගයීම් ඔබේ පරපුරටත් එලෙස ම රුචි වුණා. ඊට විරුද්ධ කැරලි ගැසීමට ඔබට උවමනා නැහැ. විශ්වවිද්‍යාලයට එවූ ඔබගේ දෙමාපියන්ගේ එකම ප්‍රාර්ථනය වුණේ තමන්ගේ පුතා ඒජන්ත කෙනෙකු දිසාපති කෙනෙකු 'ලොකු මහත්තයෙකු' කිරීමයි. ඔබට ද එය එලෙසම රුචි වුණා. නමට අගින් 'CCS' යනුවෙන් ලියා ගැනීම තමයි, විශ්වවිද්‍යාලයෙන් පිට වී ඇති ඔබගේ වැඩිමහල් පරපුරේ එකම ප්‍රාර්ථනය වූයේ ඊට අමතරව තවත් අවශ්‍යතා කීපයකුත් ඔබට තිබුනා. දිසාපති වීමෙන් පසු ලොකු මුදලාලි කෙනෙකුගේ දුවක් බැඳගෙන කොළඹ අවට විසල් ප්‍රාසාදයක් තුළ වැජඹීම තමයි ඔබගේ ඉදිරි ජීවන දර්ශනය වුණේ, එමනිසා ඔබගේ ඒ මුල් පරපුර හැඳින්විය යුත්තේ සිය කැමැත්තෙන්ම 'පිටමංවූ' පිරිසක් ලෙසයි. ඒ පරපුර ගත කළ නිස්සාර ජීවිතය මගේ නිර්මාණවලින් ම විසින් නිරූපණය කර තිබෙනවා. ඔවුන් අතර වූ විප්ලවාදිය පවා මා දුටුවේ 'ගන්ධබ්බයකු' ලෙස බව ඔබ දන්නවා ඇති. පසුගිය කාලය තුළ ඒ පාලක ආධිපත්‍යය ජුගුප්සාජනක අසික්කිත මුහුණුවරක් ගත්තා. දැන් ඒ හමුවේ ඔබට සිදු වී ඇත්තේ ඒ ආධිපත්‍යය හමුවේ දාසයන් ලෙස කටයුතු කිරීමටයි. හෘදය සාක්ෂියකින් තොර වූ නිවටයන් ලෙස සේවය කිරීමටයි. මෙයට ඇති එකම පිළියම මේ රටේ ජනතාව ඒ ආධිපත්‍යයෙන් ගළවා ගැනීම පිණිස ඒ ජනතාව සමඟ සංවාදයක යෙදී ඔවුන්ට මඟ පෙන්වා කටයුතු කිරීම බව දැන්වත් ඔබට පෙනී යා යුතු යයි මා හිතනවා.

ඔබට ස්ව ධර්මය ඉෂ්ට කිරීමට නොහැකිවූ දෙවන කරුණ වශයෙන් මා දකින්නේ ඒ උදාර කාර්යය ඉටුකිරීමට අවශ්‍ය වන දැනුම, ප්‍රඥාව ඔබගේ පරපුර සතු නොවීමයි. ඊට වගකිව යුත්තේ ඔබ නොව ඔබට හිමිකර දෙන ලද මූලික අධ්‍යාපනය සහ විශ්වවිද්‍යාලය අධ්‍යාපනයයි. ඔබට හිමිකර දෙන ලද්දේ ඔබ උගතුන් විනා ප්‍රාඥයන් බවට පත් කරන අධ්‍යාපනයක් නොවේ.

වසර පනහක් ගෙවීත් අද පවා ඔබගේ පරපුරට අපි හිමිකර දෙන්නේ අර විජාතිකයා අපට කියා දී ගිය අධ්‍යාපනයයි. විජාතිකයා ඒ අධ්‍යාපනය හිමිකර ඇත්තේ ඔබ බුද්ධිමතුන් ප්‍රඥාංකුරයන් කරනු සඳහා නොවෙයි. ඔබ ඔවුන්ගේ සුවච කීකරු දාසයන් බවට මනසින් මෙන් ම හදවතින් ද පත් කරගනු සඳහායි. ඉන්දියාව පාලනය කළ සාමිවරයා, අධ්‍යාපනය මගින් මේ කටයුත්ත කළ හැකි අයුරු ඉතා මැනවින් පෙන්වා දී තිබෙනවා. පාටින් පමණක් වෙනස් එහෙත් මනසින් මෙන් ම හදින් ද පාලකයා අනුකරණය කරන පිරිසක් තැනීම සිය අධ්‍යාපනයේ පරමාර්ථය බව මැකෝලිසාමිවරයා පළකළා. නිදහස ලැබූ පසු බිහි වූ අන් පාලකයන් විසින් මැකෝලිසාමිගේ ඒ පිළිවෙත අකුරටම පිළිපැද ඇති බවයි මට පෙනෙන්නේ.

ඔබට දෙන මූලික අධ්‍යාපනයෙන් කර ඇත්තේ ඔබ ඔබගේ පසින් ඔබ බිහිකළ සමාජයෙන් හැකිතාක් ඉවත් කිරීමයි. ඒ ගිරාපෝතක අධ්‍යාපනයෙන් තැත් කළේ ඔබ "O" ලෙවල් "A" ලෙවල් කඩුලු පැනීමට සමත් හොඳ රේස් අස්සයකු කිරීමය. රේස් අස්සයා තරගයෙන් දිනවන්න නම් ඔහුගේ දෑස් අවට ලෝකය වෙතින් වසා තැබිය යුතුයි. ඔබගේ දෑසත් අවට ලෝකය වෙතින් වසා තැබිය යුතුයි. ඔබගේ මනස හද තමා හිමිකර උපන් සමාජයෙන්, සංස්කෘතියෙන්, සිය ජාතිකත්වයෙන්

ඇත් කර තැබිය යුතුයි. ඔබට දෙන ලද මූලික අධ්‍යාපනයෙන් අපි ඒ කටයුත්ත ඉතා සාර්ථක ලෙස ඉටු කළා.

මීට අවුරුදු කීපයකට පෙර ඩඩ්ලි සියර්ස් (Dudley Seers) නමැති ආර්ථික විද්‍යාඥයා 'Political Economy of Nationalism' නමැති ඉතා වැදගත් පොතක් පළ කළා. ඩඩ්ලි සියර්ස්, යටත් විජිතවල පැවති තුන්වන ලෝකය පිළිබඳ ගැඹුරු අවබෝධයකින් යුත් බුද්ධිමතෙක්. මෙහි මගේ වයසේ අයට ඔහුගේ නම මතක ඇති. ඔහු මෙරටට පැමිණි අප විසින් ගත යුතු ආර්ථිකය ගැන කියා දුන්නා. එවේලෙහි ඔහු කියූ එක කරුණක් මට තාම මතකයි. ඔහු කිව්වා අප ආනයනය කරන සීනිවලින් බාගයක් අපේ තේ කෝප්පයේ ඉතුරු වී වතුරට ගසා ගෙනයන බව. ඔහු සිය කෘතියෙන් තුන්වන ලෝකයේ රටවල් දිය යුතු මූලික අධ්‍යාපනය පිළිබඳ ඉතා වැදගත් නිරීක්ෂණයක් කර තිබෙනවා. මම එය ඉංගිරිසියෙන් ම කිය වන්නම්.

"The centre piece of education is history, the history of the nation in relation to its continent and the world ranging up to the persent times. Making children familiar with their nation's cutural heritage-myths, fables, songs, dance and sculpture, buildings etc, which expresses national experience can help inhibit the growth of cultural dependance."

අප විසින් පසුගිය කාලය තුළ කර ඇත්තේ කුමක්ද? Centre piece of Education වශයෙන් ඩඩ්ලි සියර්ස් ඇඳින්වූ ඉතිහාසය අපේ පාසැල්වල විෂයමාලාවෙන් ඉවත් කිරීමයි. එතැනට අංක ගණිතය, වීජ ගණිතය, රේඛා ගණිතය, භෞතික විද්‍යා, රසායන විද්‍යා අර කුඩා මොළවලට ඇතුළුකොට ඒවා කොම්පියුටර් බවට පත්කර වඳ පිදීමට සැලැස්වීමයි.

මෙරට විශ්වවිද්‍යාලවලින් ඔබට දෙන ලද අධ්‍යාපනයෙන් කරන ලද්දේ කුමක්ද?

මහවැලි නදිය අසබඩ ඔක්ස්පර්ඩ් කේම්බ්‍රිජ් දෙස බලා ඒවා අනුකරණය කර අප විසින් තනන ලද අපගේ ප්‍රථම විශ්වවිද්‍යාලයෙන් අප තැත් කළේ ඒ අනුකාරක මොඩලය මේ රට තුළ ස්ථාපිත කිරීමයි. එහි පළමු උපකුලපතිවරයා වූ ජෙනිංස්ට උවමනා වුනේ ඒ මඟින් අර මැකෝලිසාමිගේ දරුවන් පරපුරක් මේ රට තුළ බිහිකිරීමයි. එතැනින් බිහිකළ අනුකාරක උගතුන් අද ඩොලර්වලට සිය රට ජාතිය පවා පාවා දීමට තැත් කරන සැටි ජෙනිංස්ට දැක ගන්නා ලැබුනා නම් ඔහු කොතරම් උද්දාමයකට පත් වනු ඇත්ද යන්න අපට සිතා ගත හැකිය. අභාග්‍යයකට මෙන් අප සතුව තිබූ ශ්‍රේෂ්ඨ ආයතන දෙකක් මුල්කොට තැනූ විශ්වවිද්‍යාලවලට ඒ පේරාදෙණිය අනුකරණය කිරීමෙන් වැළකී සිටිය හැකි වූ බවක් මට නම් පෙනෙන්නේ නැහැ. බටහිර විශ්වවිද්‍යාල අනුකරණය කරමින් අප දෙන මේ විශ්වවිද්‍යාල අධ්‍යාපනය මුලුමනින් වෙනස් කළ යුතු බවයි මගේ වැටහීම. අද මේ විශ්වවිද්‍යාලවලට මහාචාර්ය, ආචාර්යවරුන් ප්‍රසිද්ධියේ ලැජ්ජා රහිතව කරනු ලබන කිලිටි රෙදි සේදීමෙන් අපට පෙන්නුම් කරන්නේ එවැනි වෙනසක් අත්‍යවශ්‍ය බව නොවේද? කොටින් කියතොත් අපගේ විශ්වවිද්‍යාලවල පරමාර්ථය විය යුත්තේ විවිධ විෂයන් අරභයා විශේෂඥයන් ඇරඹීමට වඩා රටට අවශ්‍ය වන බුද්ධිමතුන් ප්‍රඥාංකුරයන් බිහිකිරීමයි. විශේෂඥයන් බිහිකිරීම විශ්වවිද්‍යාල නැතුවාට කළ හැකි දෙයක්. මේ කටයුත්ත කිරීමට නම් මේ විශ්වවිද්‍යාල ව්‍යූහය සහමුලින් වෙනස් කළ යුතු බවයි මගේ අවංක හැඟීම.

ඔබේ පරපුරට සිය කාර්යභාරය ඉටුකිරීමට නොහැකි වූ අනික් කරුණ වශයෙන් මා දකින්නේ එවැන්නකු සඳහා වූ චින්තන සම්ප්‍රදායක් ජාතික දේශපාලන චින්තනයක් ඔබ පරපුර අතට පත්කිරීම

අසමත් වීම යයි මා හිතනවා. ඔබ වෙත ජාතික දේශපාලන දර්ශනයක් හිමිකර දිය යුතුව තිබුණේ මේ සියවසේ මුල් භාගයේ විසූ ප්‍රාඥයන් බුද්ධිමතුන් විසිනුයි. ඔබගේත් අපගේත් අභාග්‍යය නම් එවැනි පරපුරක් මේ රට තුළ පහළවී නොතිබීමයි. මේ සියවසේ මුලදී අනගාරික ධර්මපාල, හික්කඩුවේ ශ්‍රී සුමංගල, මුනිදාස කුමාරතුංග, මාර්ටින් වික්‍රමසිංහ වැනි ප්‍රාඥයන් කීපදෙනෙකු පහළ වුවත් එවැනි ඒකාබද්ධ පැහැදිලි මැනවින් සැකසුනු ජාතික දේශපාලන දර්ශනයක් ඔවුන් අතින් පහළ වූ බව අපට කියන්නට බෑ. මේ රට තුළ වූ විජාතික අධ්‍යාපනය සහ සංස්කෘතිය තුළින් බිහිවූයේ අනුකාරක ලිබරල්වාදී උගතුන් කොටසක් සහ මාක්ස්වාදී උගතුන් කොටසකුයි. ඔවුන් දෙකොටසම එකම විජාතික කාසියේ දෙපැත්තයි. මේ දෙපිරිස විසින් අවසාන වශයෙන් කර ඇත්තේ මේ රට විනාශ මුඛය වෙත යොමු කිරීම බව අද අපට පැහැදිලිව දැකගත හැකි කරුණක්. එබැවින් අප සතු ජාතික චින්තන උරුමය පහදා දීමෙහි සමත් වූ පරපුක් මෙහි නොවීම නිසා ඔබගේ පරපුර බලවත් ලෙස අනාථ වූ පරපුරක් බවට පත් වීම හේතු සහිතයි. එහෙත් ඔබගේ හදවත් තුළ ජාතික චින්තන උරුමයේ බිජුවට රැඳී ඇති බව ඔබ විසින් වටහා ගත යුතුයි. අනුකරණයෙන් තොරව ඔබ ඔබගේ හදවත් තුළට ම දෑස් යොමු කළේ නම් ඔබට එය දැක ගැනීමට හැකිවනු නොඅනුමානයි.

ම විසින් ඉහතින් දක්වූයේ පසුගිය පනස් වසර තුළ මේ විශ්වවිද්‍යාල ද්වාරවලින් පිට වී ඔබට සිය ස්වධර්මය ඉටු කිරීමට ඉඩ නුදුන් හේතු කීපයකුයි.

ඔබට මෙතෙක් ඒ මෙහෙවර ඉටුකිරීමට නොහැකි වී ඇති නමුත් ඔබ කෙරෙහි මා තුළ වූ භක්තිය කීපලෙසකින් අඩුවී ඇතැයි ඔබ විසින් නොසිතිය යුතුයි. මීට හතළිස් වරසකට පෙර මා උන් ස්ථාවරයේ යි මා අදත් පසුවන්නේ. මේ රටේ අනාගතය බාර ගනු ලබන්නේ ඔබ වැනි උගත් ගැමි තරුණ පරපුර විසින් බව මාගේ එකම විශ්වාසයයි. ඒ කාර්යය සඳහා අවශ්‍ය ගුණය ඇත්තේ ඔබ ළඟ පමණයි. එබැවින් මෙතෙක් අතපසු කරන ලද ඒ උදාර කාර්යය වෙත වහ වහා නැඹුරු වන ලෙසයි මෙවේලෙහි මා ඔබෙන් ඉල්ලා සිටින්නේ, මේ අවසාන මොහොතෙහි හෝ ඔබ ඒ සඳහා ඉදිරිපත් නූනොත් මේ රටේත් අපේ ජාතියේත් අප සියලු දෙනාගේත් අවසානය ඉතා අඳුරු බව ඔබ විසින් වටහා ගත යුතුයි.

මගේ මේ දේශනයට සවන් දුන් ඔබ සැමට ස්තුතියි.

<u>*1999.12.13*</u>